

El fotògraf Pere Formiguera exposa al MNAC una extensa sèrie de retrats de personatges amb les parpelles tancades

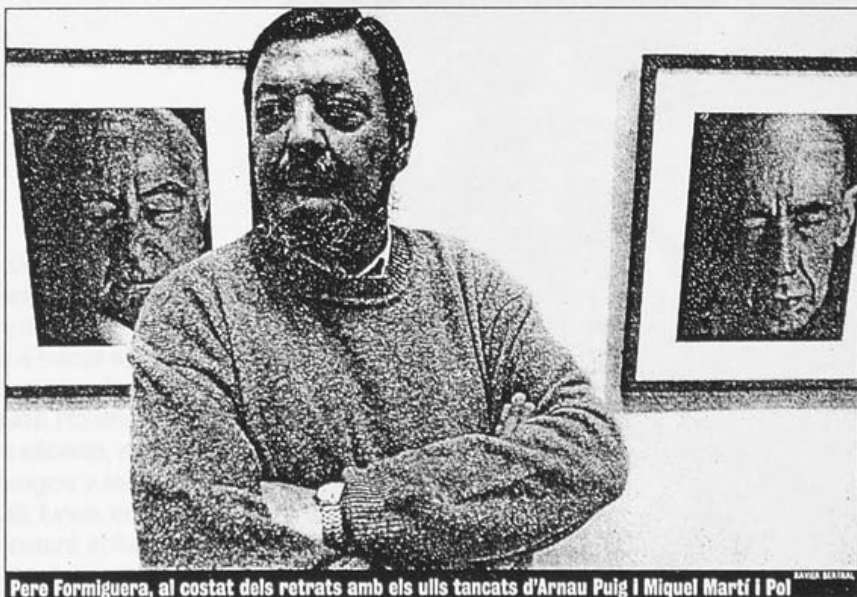

Montse Frisach
BARCELONA

Si a la sèrie 'Cronos' el fotògraf Pere Formiguera va mostrar el pas del temps fotografiant persones al llarg de deu anys, ara a 'Ulls clucs' ha captat amb la seva càmera persones amb els ulls tancats.

És curiós com alguns dels models que han posat per a Pere Formiguera amb els ulls clucs manifesten la seva sorpresa davant el resultat final del retrat, perquè, com ressalta el fotògraf, "només a partir de la invenció de la fotografia la gent ens hem pogut veure a nosaltres mateixos amb els ulls tancats". La incomoditat que suposa posar sense veure què fa el fotògraf també és un factor inquietant: "Vaig fer deu fotos de cadascun per aconseguir-ne una i no els deixava que en cap moment obrissin els ulls. Reconec que és una situació incòmoda per al model".

El món cultural tanca els ulls

Pere Formiguera, al costat dels retrats amb els ulls tancats d'Arnau Puig i Miquel Martí i Pol

Tant la sèrie *Cronos*, presentada al Centre d'Art Santa Mònica l'any 2000, com *Ulls clucs*, que ara es pot veure al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), són una mena de manifest visual sobre la condició humana, un tema que a Pere Formiguera sembla interessar-li especialment. Els més de 70 primers plans en blanc i negre de personatges representatius de la vida cultural catalana, tots amb els ulls tancats, constitueixen el gruix d'una exposició, les peces de la qual Formiguera ha donat íntegrament al museu de Montjuïc. Aquesta donació passarà a

formar part del departament de Fotografia del MNAC, que té la intenció de constituir una secció que sigui una mena de galeria de retrats de personatges del país, segons ha explicat el director d'aquest departament, David Balsells.

Personatges

Precisament ell –també ànima de la Primavera fotogràfica, en la qual s'emmarca aquesta mostra–, i el director del MNAC, Eduard Carbonell, són alguns dels personatges retrats amb els ulls clucs per Formiguera. Però n'hi ha més. De directors de museus i cen-

tres d'art hi ha Rosa M. Malet, de la Fundació Miró; Manuel Borja-Villel, del Macba; Josep Miquel Garcia, del Centre d'Art Santa Mònica; i Victòria Combalia, de la Tecla Sala.

També hi ha força artistes, com Frederic Amat, Perejau-me, Antoni Tàpies, Francesc Torres i Carles Pujol. Del món de les lletres destaquen Carme Riera, Ana Maria Matute, Joan-Francesc Mira, Joan Peruchó, Isabel Olesti i Emili Teixidor. Hi ha cantants (Quimi Portet, Adrià Puntí, Lluís Llach, Pau Riba, Anna Riccì, Nina); científics (Claudi Alsina, Anna Veiga); periodistes

(Claudi Puchades, J.M. Huertas Claveria, Margarita Rivière) i fins i tot un futbolista mimat per alguna intel·lectualitat, com és el cas de Josep Guardiola.

I evidentment hi ha una bona representació del món de la fotografia, tant pel que fa a fotògrafs com a crítics: Marta Gili, Humberto Rivas, Manel Esclusa, Joan Fontcuberta, Kim Manresa o Jorge Ribalta.

Formiguera ha permès als seus models fer el que volguessin mentre han estat amb els ulls tancats, i ha deixat que possessin amb o sense ulleres i que anessin vestits com vulguessin. El traficant d'idees i escriptor Vicenç Altaió recorda que quan va entrar a l'estudi del fotògraf va tenir la sensació que "anava a ser afusellat" i va recordar que en la tradició romàntica i surrealista es considera que "per veure-hi clar s'ha de tancar els ulls".

El filòsof Josep Maria Terricabras, també fixat per a la història per Formiguera amb els ulls tancats, confessa com es veu en la fotografia: "Em veig fora de mi, d'una manera molt sorprenent. El que ens planteja Formiguera és una exposició sobre la mirada, però a través dels ulls clucs –afegeix–. En aquesta mostra queda ben clar la mirada del fotògraf i les mirades dels altres".

Ulls clucs

• Museu Nacional d'Art de Catalunya
Barcelona. Parc de Montjuïc
FINS AL 21 D'ABRIL